EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 15.6.2026.
COM(2026) 279 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAI

Gada ziņojums budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2025. gadā veiktajām iekšējām revīzijām

{SWD(2026) 149 final}

Satura rādītājs

ZIŅOJUMA MĒRĶIS UN TVĒRUMS **2**

IEKŠĒJĀS REVĪZIJAS DIENESTS **2**

REVĪZIJAS DARBA PĀRSKATS **4**

KOPĒJIE REZULTĀTI, KURU PAMATĀ IR 2025. GADĀ VEIKTAIS REVĪZIJAS DARBS **7**

Kopējie rezultāti attiecībā uz sniegumu 7

Vispārējs secinājums par Komisijas finanšu pārvaldību 10

REVIDĒTO VIENĪBU VEIKTĀS DARBĪBAS **12**

APSPRIEŠANĀS AR KOMISIJAS FINANŠU PĀRKĀPUMU KOMISIJU **13**

Ziņojuma mērķis un tvērums

Ar šo ziņojumu Eiropas Parlaments un Padome tiek informēti par **iekšējām revīzijām, ko 2025. gadā Eiropas Komisijas Iekšējās revīzijas dienests veica 51 organizatoriskajā vienībā: ģenerāldirektorātos, dienestos, ES birojos un izpildaģentūrās** ([1]). Tas ir ieguldījums budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā un ietver a) kopsavilkumu par veikto iekšējo revīziju skaitu un veidu, b) sniegto galveno ieteikumu kopsavilkumu un c) informāciju par rīcību, kas īstenota saskaņā ar minētajiem ieteikumiem. Saskaņā ar Finanšu regulas ([2]) 118. panta 8. punktu un 253. pantu Komisija nosūta ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Tā pamatā ir ziņojums, ko saskaņā ar Finanšu regulas 118. panta 4. punktu sagatavojusi Komisijas iekšējā revidente par Iekšējās revīzijas dienesta revīzijām un citiem ticamības apliecināšanas ziņojumiem, kas pabeigti 2025. gadā ([3]).

Turklāt ziņojumā, kā noteikts Finanšu regulas 118. panta 5. punktā, galvenā uzmanība ir pievērsta pareizas finanšu pārvaldības un snieguma principu ievērošanai kopumā, sniedzot vispārējos snieguma rezultātus un vispārēju secinājumu par finanšu pārvaldību (4. iedaļa) ([4]), un ir izceltas sistēmiskās problēmas, ko konstatējusi Komisijas finanšu pārkāpumu komisija (5. iedaļa).

Iekšējās revīzijas dienests

Iekšējās revīzijas dienests ir neatkarīgs Komisijas dienests, un to vada Komisijas iekšējais revidents.

Iekšējais revidents saskaņā ar savām pilnvarām, kas izriet no Finanšu regulas, konsultē Komisiju par risku novēršanu, novērtējot:

- iekšējās pārvaldības sistēmu piemērotību un lietderību;
- struktūrvienību sniegumu politikas, programmu un pasākumu īstenošanā;
- visām budžeta izpildes operācijām piemērojamo kontroles un revīzijas sistēmu efektivitāti un lietderību.

Iekšējās revīzijas dienesta uzdevums ir, nodrošinot neatkarīgu, uz risku balstītu un objektīvu ticamības apliecinājumu, konsultācijas, vērtējumu un prognozes, stiprināt Komisijas kā modernas, pārskatatbildīgas un uz sniegumu orientētas iestādes spēju radīt, aizsargāt un uzturēt sabiedrisko vērtību.

Šajā nolūkā Iekšējās revīzijas dienests nodrošina:

([1]) Ziņojums neattiecas uz Eiropas Ārējās darbības dienestu, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, Eiropas Prokuratūru, Eiropas Miera mehānismu, decentralizētajām ES aģentūrām, ES kopuzņēmumiem un citām autonomām struktūrām, ko revidē Iekšējās revīzijas dienests. Tie attiecīgā gadījumā saņem atsevišķus ziņojumus.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris), ar ko aizstāj Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (247. pants).

([3]) Šajā ziņojumā ir iekļauti revīzijas ziņojumi, kas pabeigti laikā no 2025. gada 1. februāra līdz 2025. gada 31. decembrim, izņemot revīziju par cilvēkresursu pārvaldību Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorātā, par kuru galīgais revīzijas ziņojums tika izdots 2025. gada 10. martā un izņēmuma kārtā ir iekļauts Iekšējās revīzijas gada ziņojumā par 2024. gadu.

([4]) Iekšējās revīzijas dienesta sniegto ticamības apliecinājumu kopsavilkums līdztekus šim ziņojumam ir publicēts ES budžeta pārvaldības un izpildes gada ziņojumā.

- operāciju, darbību un finanšu darījumu pārvaldības, riska pārvaldības un kontroles procesu lietderības neatkarīgus novērtējumus (“ticamības apliecināšanas pakalpojumi”) un

- konsultācijas, vērtējumu un prognozes (“ar ticamības apliecināšanu nesaistīti pakalpojumi”).

Galvenie nodevumi ir iekšējās revīzijas ziņojumi, kas ietver neatkarīgus atzinumus par pārvaldības un kontroles sistēmu kvalitāti, kā arī ieteikumus, kā uzlabot operācijas un veicināt pareizu finanšu pārvaldību.

2025. gadā Komisija pieņēma **pārstrādātu nolikumu** ([5]), tādējādi būtiski atjauninot Iekšējās revīzijas dienesta tiesisko un darbības regulējumu. Nolikums ir pilnīgi saskaņots ar pārstrādāto 2024. gada Finanšu regulu un jaunajiem vispārējiem iekšējā audita standartiem ([6]). Garantējot iekšējā revidenta neatkarību un piešķirot pilnīgu un neierobežotu piekļuvi tā darbam nepieciešamajai informācijai un personālam, nolikums nodrošina aizsardzības pasākumus, kas vajadzīgi, lai dienests varētu rezultatīvi darboties. 2021. gada ārējais kvalitātes novērtējums, kas ir spēkā piecus gadus, apstiprina Iekšējās revīzijas dienesta atbilstību tajā laikā spēkā esošajiem standartiem un ētikas kodeksam.

Iekšējās revīzijas dienests 2025. gadā pieņēma savu **2025.–2029. gada revīzijas stratēģiju**. Tā ir saskaņota ar Komisijas jaunajām politiskajām pilnvarām, un tās mērķis ir veicināt labāku sniegumu un pārskatatbildību Komisijā un citās ES vienībās, kā arī sniegt ieinteresētajām personām pakalpojumus ar pievienoto vērtību.

Saskaņā ar nolikuma 8. panta 2. punktu iekšējais revidents **ik gadu ziņo Revīzijas progresa komitejai par vairākiem jautājumiem**. Revīzijas progresa komiteja atbalsta kolēģiju to pienākumu izpildē, kas tai paredzēti saskaņā ar Līgumiem, Finanšu regulu un citiem normatīvajiem aktiem. Tās uzdevums, kas ir noteikts Finanšu regulas 123. pantā, ir nodrošināt Iekšējās revīzijas dienesta neatkarību, uzraudzīt iekšējās revīzijas darba kvalitāti un nodrošināt, ka Komisija, tās izpildaģentūras un citas struktūras ņem vērā ieteikumus un veic attiecīgus pēcpasākumus.

Savā gada deklarācijā Revīzijas progresa komitejai iekšējā revidente apstiprināja, ka Iekšējās revīzijas dienests 2025. gadā saglabāja pilnīgu **organizatorisko neatkarību** un revīzijas darba veikšanā nesaskārās ne ar iejaukšanos, ne ierobežojumiem un ka nebija ne faktiska, ne šķietama individuālās objektivitātes aizskāruma.

Iekšējā revidente nodrošināja, ka 2025. gadā pieejamie resursi ir pietiekami un tiek lietderīgi izmantoti, lai optimizētu apstiprinātā iekšējās revīzijas plāna izpildi. Resursiem piemita atbilstošs zināšanu, prasmju un citu kompetenču kopums.

Iekšējās revīzijas dienests neveic revīziju sistēmām, kuras dalībvalstīs ieviestas ES līdzekļu kontrolei. Šādas revīzijas tiek veiktas pat līdz atsevišķu atbalsta saņēmēju līmenim, un tās veic dalībvalstu iekšējie revidenti, valstu revīzijas iestādes, citi Komisijas ģenerāldirektorāti un Eiropas Revīzijas palāta. Tomēr Iekšējās revīzijas dienests revidē pasākumus, ko Komisija veic, lai uzraudzītu un revidētu: a) dalībvalstu struktūras un b) citas struktūras, kas ir atbildīgas par ES līdzekļu izmaksāšanu.

([5]) Komisijas Lēmums (ES) 2025/2570 (2025. gada 18. decembris), ar ko izstrādā Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta nolikumu.

([6]) Vispārējie iekšējā audita standarti, ko izsludinājis Iekšējo auditoru institūts (*IIA*) un kas ir spēkā no 2025. gada 9. janvāra, kalpo par orientieri iekšējās revīzijas profesionālajai praksei visā pasaulē un par pamatu iekšējās revīzijas funkcijas kvalitātes izvērtēšanai un uzlabošanai. Vispārējie iekšējā audita standarti aizstāj Iekšējo auditoru institūta 2017. gada Starptautisko profesionālās prakses satvaru, kas bija piemērojams 2024. gadā.

Revīzijas darba pārskats

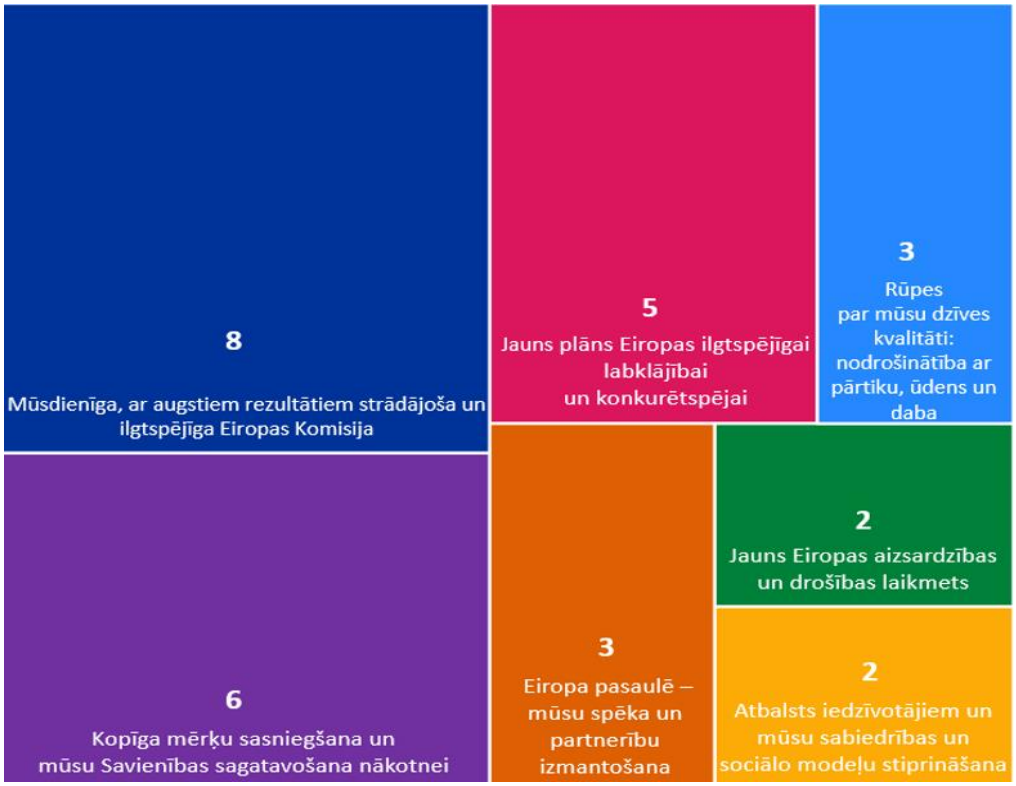
2025. gads bija pirmais gads, kad tika īstenota Iekšējās revīzijas dienesta 2025.–2029. gada revīzijas stratēģija, kas ir saskaņota ar Komisijas jaunajām politiskajām pilnvarām, prioritātēm un mērķiem. Līdz noteiktajam robeždatumam, proti, 2025. gada 31. decembrim ([7]), Iekšējās revīzijas dienests bija **pabeidzis** kopā **35 uzdevumus** (29 ticamības revīzijas un 6 ar ticamības apliecināšanu nesaistītus uzdevumus) Komisijas ģenerāldirektorātos un dienestos. Iekšējās revīzijas dienests ir iesniedzis pilnīgi visus ticamības ziņojumus, kas bija plānoti 2025. gada revīzijas plānā attiecībā uz Komisiju. Viens revīzijas ziņojums tika pabeigts 2025. gada martā un ir iekļauts Iekšējās revīzijas gada ziņojumā par 2024. gadu ([8]).

Saskaņā ar savu nolikumu un vispārējiem audita standartiem Iekšējās revīzijas dienests plāno savu revīzijas darbu, pamatojoties uz riska novērtējumu un spēju analīzi. Mērķis ir izstrādāt revīzijas plānu, kas aptver visaugstākā riska jomas, tādējādi maksimāli palielinot tā pievienoto vērtību, kā arī palīdzot nodrošināt resursu vislabāko izmantojumu un revīzijas plāna efektīvu un lietderīgu īstenošanu. Iekšējās revīzijas dienests regulāri uzrauga revīzijas plāna īstenošanu un pēc vajadzības to pielāgo.

Iekšējās revīzijas dienests 2025. gadā izdeva **33 ziņojumus** (galīgos revīzijas ziņojumus un vērtējuma piezīmes) un 2 iekšējos ziņojumus.

Nākamajā diagrammā ir parādīts **ticamības apliecināšanas uzdevumu** ieguldījums Komisijas **2025.–2029. gada stratēģiskajā plānā** iekļauto vispārīgo mērķu sasniegšanā.

Ieguldījums Komisijas vispārīgo mērķu sasniegšanā

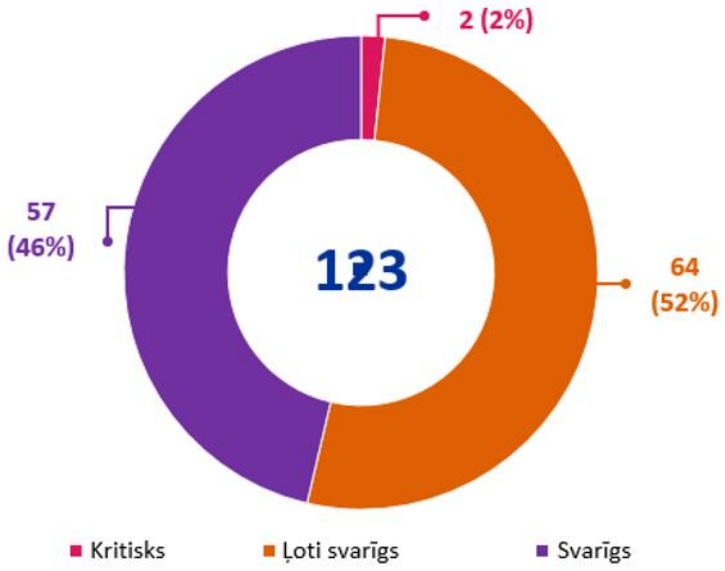
Avots: Eiropas Komisija, Iekšējās revīzijas dienests

([7]) 2025. gadā notika pāreja uz jauno robežDatumu, kā rezultātā 2025. gada revīzijas plāna robežDatums bija 2025. gada 31. decembris. Līdz 2024. gadam revīzijas plānu pārskata periods bija no n gada 1. februāra līdz n+ 1 gada 31. janvārim.

([8]) Minētais revīzijas ziņojums attiecas uz revīziju par cilvēkresursu pārvaldību Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorātā. Galīgais šīs revīzijas ziņojums tika izdots 2025. gada 10. martā.

Iekšējās revīzijas dienests sniedza **123 ieteikumus**, kas izriet no tā revīzijas darba 2025. gadā. Kā parādīts turpmāk, 2 % no šiem ieteikumiem tika novērtēti kā kritiski, 52 % – kā ļoti svarīgi un 46 % – kā svarīgi.

Ieteikumi pēc to vērtējuma

Avots: Eiropas Komisija, Iekšējās revīzijas dienests

Revidētās vienības 2025. gadā pieņēma **118 ieteikumus** un daļēji pieņēma 5 ieteikumus. Attiecībā uz visiem (daļēji pieņemtajiem) ieteikumiem revidētās vienības sagatavoja rīcības plānus. Iekšējās revīzijas dienests tos pēc tam novērtēja kā apmierinošus vai pieprasīja pārskatītu rīcības plānu. Attiecībā uz ieteikumiem, kas daļēji netika pieņemti, revidētās vienības pieņēma atlikušo risku. Visi ticamības ziņojumi kopā ar rīcības plāniem ir iesniegti Komisijas Revīzijas progresa komitejai.

Kopējie rezultāti, kuru pamatā ir 2025. gadā veiktais revīzijas darbs

Kopējie rezultāti attiecībā uz sniegumu

Lai atbalstītu Komisijas uz sniegumu balstīto kultūru un uzsvaru uz ieguldīto līdzekļu atdevi, Iekšējās revīzijas dienests pabeidza 29 revīzijas uzdevumus, kas bija vērsti uz snieguma aspektiem. Aptuveni 80 % no šiem uzdevumiem Iekšējās revīzijas dienests konstatēja augstus atlikušos riskus revidētajās jomās vai procesos un sniedza ļoti svarīgus ieteikumus. Vienā revīzijas ziņojumā divām vienībām tika sniegts kritisks ieteikums, norādot uz ļoti augstiem atlikušajiem riskiem. Tika atzīmētas arī dažādas stiprās puses un laba prakse.

Iekšējās revīzijas dienests saskaņā ar savu metodiku un labu praksi revidē sniegumu netiešā veidā. Tas novērtē Komisijas struktūrvienību sniegumu politikas, programmu un darbību īstenošanā, ņemot vērā ar tiem saistītos riskus. Izmantojot šo pieeju, tas cenšas pārliecināties, ka ģenerāldirektorāti un dienesti ir izveidojuši stabilus snieguma satvarus, pienācīgus snieguma novērtēšanas rīkus un visaptverošas uzraudzības sistēmas un ka tie tos izmanto, lai pārvaldītu sniegumu un riskus.

Iekšējās revīzijas dienesta 2025. gadā veiktie uzdevumi liecina, ka Komisijas finanšu pārvaldības, operatīvie un atbalsta procesi joprojām ir stabili, kaut gan dažām jomām ir jāpievērš lielāka uzmanība, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem un ilgtermiņa lietderību.

Lai gan finanšu pārvaldības sistēmas kopumā ir lietderīgas (sk. vispārējo secinājumu), ir jānovērš dažas nepilnības iepirkumu un dotāciju pārvaldībā, jo īpaši ticamības apliecināšanas un revīzijas stratēģijās. Finansēšanas programmu revīzijās atklājās, ka ir vajadzīga lielāka konsekvence snieguma novērtēšanā – skaidrāki rādītāji un racionalizēti procesi varētu palielināt pārredzamību un ietekmi, kas ir jo īpaši svarīgi tāpēc, ka notiek virzība uz sniegumā balstītiem īstenošanas modeļiem. Tāpat darbības rezultātus varētu uzlabot, skaidrāk definējot uzdevumus un pienākumus un pareizi pārvaldot riskus, kas saistīti ar atbalsta sistēmām, galvenokārt IT. Visbeidzot, ņemot vērā Komisijas atkarību no cilvēkresursiem un tehnoloģiskajiem resursiem, ir jāstiprina darbinieku atlases un darbā pieņemšanas, IT projektu pārvaldības un kiberdrošības pārvaldības sistēmas, kas ir vieni no galvenajiem mūsdienīgas publiskās pārvaldes pamatelementiem.

Nākamajās iedaļās ir izklāstīti Iekšējās revīzijas dienesta secinājumi par dažādajiem snieguma aspektiem, kas novērtēti tā veiktajās 2025. gada revīzijās.

Finanšu procesi

Iekšējās revīzijas dienesta veiktās revīzijas sniedza kolēģijai, kā arī ģenerāldirektorātiem un dienestiem ticamības apliecinājumu, ka finanšu pārvaldības iekšējās kontroles tiek īstenotas efektīvi un lietderīgi (sk. arī vispārējo secinājumu par finanšu pārvaldību 4.2. iedaļā).

Piecās Iekšējās revīzijas dienesta veiktās **revīzijās netika konstatētas nekādas būtiskas nepilnības** pārbaudāmajās **kontroles sistēmās**. **Pārējās 13 revīzijās** atklājās, ka **ir vajadzīgi uzlabojumi**, un tāpēc tika sniegti kritiski un ļoti svarīgi ieteikumi.

Dotāciju pārvaldības jomā Iekšējās revīzijas dienests konstatēja divus **gadījumus**, kuros pārbaudāmajām vienībām bija jāuzlabo ieviestie procesi.

Piecās Iekšējās revīzijas dienesta veiktās **dotāciju pārvaldības revīzijās** tika izdarīti **revīzijas secinājumi bez iebildēm**; šīs revīzijas attiecās uz a) nevalstisko organizāciju (NVO) finansējumu, kas piešķirts saskaņā ar vides un klimata pasākumu programmu (*LIFE*), b) Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta īstenošanu, c) programmas "ES – veselībai" projektu pārvaldību un maksājumu procesu, d) Eiropas Aizsardzības fonda projektu pārvaldību un maksājumu procesu un e) dotāciju agrīnu īstenošanu īstermiņa aizsardzības instrumentu – instrumenta Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*), un Munīcijas ražošanas atbalsta akta (*ASAP*) – ietvaros.

Revīzijā, kas attiecās uz **Eiropas Inovācijas padomes dotāciju nolīgumu sagatavošanas un piešķiršanas procedūrām**, tika sniegts negatīvs atzinums un kritisks ieteikums attiecīgajam ģenerāldirektorātam un izpildaģentūrai pārskatīt piešķiršanas lēmumu pieņemšanas procesu, kas attiecas uz Eiropas Inovācijas padomes shēmu *Accelerator*, tā, lai tas atbilstu piemērojamajiem noteikumiem. Revīzijas rezultātā abām revidētajām vienībām tika sniegti arī ļoti svarīgi ieteikumi par dotāciju nolīgumu sagatavošanas kontroļu pastiprināšanu; par to, ka būtu jāpārskata ziņošana par rādītāju "laiks līdz dotācijas piešķiršanai" gada darbības pārskatā un kavējumu galveno cēloņu novērtēšana; par piešķiršanas lēmuma grozīšanas procesa pārskatīšanu un par budžeta uzraudzības pastiprināšanu un piešķiršanas lēmumu oficiālu nosūtīšanu Eiropas Investīciju bankai.

Vēl vienā **dotāciju** revīzijā tika konstatēts, ka iekšējās kontroles sistēma, kas paredzētu Muitas kontroles iekārtu instrumenta programmas dotāciju pārvaldībai, ir pienācīgi izstrādāta un lietderīgi īstenota, neskaitot divas problēmas, kas saistītas ar instrumenta kontroles stratēģiju un projektu uzraudzības un maksājumu apstrādes dokumentēšanu rīkā *eGrants*.

Iekšējās revīzijas dienests veica divas revīzijas attiecībā uz **programmu pārvaldību** pašreizējā plānošanas periodā.

Pirmajā no šīm divām programmu pārvaldības revīzijām tika secināts, ka, lai vienkāršotu **kohēzijas politikas fondu** īstenošanu **2021.–2027. gada** plānošanas periodā, ir izstrādāti un īstenoti atbilstoši un lietderīgi iekšējās kontroles procesi attiecībā uz spēju veidošanu, *ex ante* novērtēšanu, kā arī vienkāršotu izmaksu iespēju un ar izmaksām nesaistīta finansējuma uzraudzību un ziņošanu par tiem. Turpretī ar to saistītie norādījumi, dokumentācija un *ex ante* novērtējumi ir jāuzlabo. Turklāt ir jāpastiprina apmācība un jāuzrauga riski, kas saistīti ar atkarību no ārējiem ekspertiem. Visbeidzot, ģenerāldirektorātiem ir jāuzlabo uzraudzība un ziņošana.

Otrajā no šīm divām programmu pārvaldības revīzijām Iekšējās revīzijas dienests secināja, ka iekšējās kontroles procesi **kopējās lauksaimniecības politikas** (KLP) nacionālo stratēģisko plānu grozījumu pārskatīšanai un apstiprināšanai ir pienācīgi izstrādāti un īstenoti. Tomēr nav skaidrības par atbalsttiesīguma sākuma datumu apstiprinātajām izmaiņām, kas veiktas Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencēs un par ko iepriekš ir ticis paziņots, bet kas tikušas atzītas par neatbilstošām paziņojumu juridiskajam pamatam. Papildus tam tika konstatēta ļoti būtiska nepilnība attiecībā uz skaidrojumu par pieņemamajām atšķirībām starp rezultātu rādītājiem un izlaidēm un konstatēto neatbilstību labošanu KLP stratēģiskajos plānos.

Tematiskajā **ticamības apliecināšanas un revīzijas stratēģijas** jomā Iekšējās revīzijas dienests **konstatēja gadījumus**, kuros pārbaudāmajām vienībām bija jāuzlabo ieviestie procesi.

Kādā programmā, uz kuru attiecas **2021.–2027. gada plānošanas periodam piemērojamā Kopīgo noteikumu regula**, revidētais ģenerāldirektorāts bija ieviesis revīzijas kārtību, pamatojoties uz vienotās revīzijas stratēģiju, bet līdz revīzijas praktiskā darba beigām tas vēl nebija pilnībā ieviesis papildu revīzijas kārtību īpašajai dokumentu apstrādei, visaptverošu riska novērtēšanas pieeju un revīzijas plānošanu, kurā būtu ņemti vērā katra fonda un kopējie riska faktori.

Citā revīzijā tika konstatēts, ka riska pārvaldības un kontroles procesi, kas attiecas uz **Atveseļošanas un noturības mehānisma** riska novērtēšanas metodiku un starpposma rādītāju un mērķrādītāju *ex post* revīzijām, atbilst Atveseļošanas un noturības mehānisma regulai un ir pienācīgi izstrādāti un lietderīgi īstenoti, neskaitot divas ļoti svarīgas problēmas, kas attiecas uz a) revīziju ilgumu un b) revīzijas standartiem un kvalitātes nodrošināšanas programmu.

Attiecībā uz to revīzijas atzinumu uzticamību, kuri attiecas uz valstu aģentūru deklarēto **"Erasmus+" izdevumu likumību un pareizību**, tika secināts, ka revidētais ģenerāldirektorāts ir lietderīgi īstenojis pasākumus, kas ir izstrādāti pietiekami labi, lai nodrošinātu neatkarīgo revīzijas struktūru sniegto revīzijas atzinumu uzticamību un tādējādi varētu gūt vajadzīgo ticamības apliecinājumu, lai gan tika konstatēta viena problēma, kas saistīta ar apsvērumu pārvaldību.

Tika konstatēts, ka riska pārvaldības un kontroles sistēmas, kuras ieviestas, lai nodrošinātu, ka **finansiālais atbalsts valstīm, uz kurām attiecas paziņojums par krīzes situāciju, tiek sniegts** saskaņā ar darbības

un finanšu pareizas pārvaldības principu, ir pienācīgi izstrādātas un lietderīgi īstenotas, neskaitot uzraudzības un ziņošanas mehānismu, kas saistīts ar elastīgās procedūrās noslēgtiem līgumiem.

Iekšējās revīzijas dienests veica arī **ierobežotas partneru uzrādīto kontroles rezultātu pārbaudes**. Šajās pārbaudēs tika secināts, ka sistēmas, ko par ārējo attiecību jomu atbildīgie ģenerāldirektorāti ir izstrādājuši un īstenojuši, lai nodrošinātu, ka pārvaldības deklarācijas palīdz apliecināt ticamību, ka ES līdzekļi, kurus īsteno pilnvarotie subjekti netiešas pārvaldības režīmā, ir īstenoti lietderīgi, ir pienācīgas, neskaitot problēmas, kas saistītas ar dažiem uzbūves aspektiem un pārvaldības deklarāciju kā kontroles pasākuma lietderību un efektivitāti.

Attiecībā uz **snieguma uzraudzības un izvērtēšanas sistēmu** Iekšējās revīzijas dienests **konstatēja gadījumus**, kuros pārbaudāmajām vienībām bija jāuzlabo ieviestie procesi.

Programmas *InvestEU* revīzija apstiprināja, ka ir ieviests pienācīgs un lietderīgs iekšējās vadības un koordinācijas mehānisms fonda *InvestEU* operāciju finansēšanai un stabila snieguma un uzraudzības rādītāju metodika īstenošanas uzraudzībai. Tomēr tajā tika konstatēti trūkumi mērķos, kas noteikti attiecīgajā juridiskajā pamatā, un rādītājos, ko izmanto, lai uzraudzītu un izvērtētu programmas mērķu sasniegšanu.

2023.–2027. gada **kopējās lauksaimniecības politikas** snieguma uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas izstrādes revīzijā tika konstatēts, ka tā ir pietiekami labi izstrādāta KLP stratēģisko plānu snieguma uzraudzībai, izvērtēšanai un ziņošanai par to. Tomēr pieeja, saskaņā ar kuru apstiprina izmaiņas rezultātu rādītāju mērķrādītājos un starpposma mērķrādītājos, ir jāpaskaidro sīkāk, jo pamata tiesību aktos par to nav skaidru noteikumu.

Attiecībā uz **iepirkumu un līgumu pārvaldību** Iekšējās revīzijas dienests konstatēja **trīs gadījumus**, kuros pārbaudāmajām vienībām bija jāuzlabo ieviestie procesi.

Vienā revīzijā tika konstatēta viena ļoti svarīga problēma, kas saistīta ar tās iepirkumu pieejas lietderību un efektivitāti, ko izmanto tulkojumu uzticēšanai ārpakalpojumu sniedzējiem. Citā revīzijā tika konstatēta viena ļoti svarīga problēma saistībā ar (iespējamu) interešu konfliktu aspektu apzināšanu, kas atbildīgajai izpildaģentūrai sadarbībā ar saviem atbildīgajiem ģenerāldirektorātiem ir jāpastiprina.

Augstas vērtības iepirkumu un līgumu pārvaldības revīzijā tika konstatēts, ka ir ievērojami jāuzlabo izveidotā iekšējās kontroles sistēma, lai stiprinātu tās efektivitāti un lietderību. Iekšējās revīzijas dienests konstatēja piecas ļoti svarīgas problēmas saistībā ar a) riska pārvaldības un kontroles stratēģiju, b) piešķiršanas kritērijiem un izvērtēšanas procesu, c) līguma vērtības aplēšanu un līguma termiņu, d) agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu un e) maksājumu *ex ante* kontrolēm.

Operatīvie procesi

Iekšējās revīzijas dienests veica **sešas revīzijas**, kas bija vērstas uz konkrētām darbībām vai programmām.

Eiropas Nodarbinātības dienestu tīkla (*EURES*) un *EURES* portāla **pārvaldības** revīzijā tika konstatēts, ka atbildīgais ģenerāldirektorāts un ar to saistītā decentralizētā aģentūra ir ieviesuši vairākus savstarpējās sadarbības pārvaldības pasākumus. Tomēr vairākās jomās, ieskaitot IT pārvaldību un IT koordinācijas komitejas pilnvaras, šie pasākumi ne vienmēr bija pietiekami detalizēti un ne vienmēr tika pastāvīgi atjaunināti.

Revīzijā, kas tika veikta attiecībā uz **koordinācijas mehānismiem, kuri saistīti ar finanšu uzraudzību**, tika konstatēts, ka atbildīgais ģenerāldirektorāts ir pienācīgi izstrādājis un lietderīgi un efektīvi īstenojis darbības koordinēšanai ar trim uzraudzības iestādēm paredzētos koordinācijas mehānismus, lai gan tika konstatētas problēmas, kas saistītas ar jautājumu un atbilžu procesu un pārskatīšanu un izvērtēšanu.

Citā revīzijā tika konstatēts, ka **kopējās zivsaimniecības politikas kontroles datu** pārvaldības procesi ir pienācīgi izstrādāti, lietderīgi un efektīvi īstenoti un atbilst revīzijas laikā piemērojamajam tiesiskajam regulējumam, neskaitot vienu problēmu, kas saistīta ar zvejas iespēju datu saņemšanu, izmantošanu un publicēšanu.

Revīzijā, kas attiecās uz atlases procesu **Eiropas Personāla atlases birojā**, tika secināts, ka pārvaldības, riska pārvaldības un kontroles procesi, ko izveidojis šis birojs, kurš atbild par štata darbinieku konkursa jauno

modeli, nav pienācīgi izstrādāti. Konstatētās problēmas cita starpā attiecās uz klientu vajadzību pārvaldību un saistītajiem saziņas aspektiem, jaunā konkursa modeļa ieviešanas ceļvedi un atlases procesa procedūru un rādītājiem un uzraudzību, kas nepieciešami, lai novērtētu jaunā konkursa modeļa mērķu sasniegšanu.

Veiktajā **bērnu aprūpes pakalpojumu pārvaldības** revīzijā tika konstatēts, ka atbildīgie biroji kopumā ir izstrādājuši pienācīgu satvaru un kontroles sistēmu. Tomēr tika konstatētas īstenošanas problēmas, kas saistītas ar iesaistīto pārraudzības komiteju un ārējo dalībnieku uzdevumiem un pienākumiem; iestāžu budžeta izveidi, izmaksu sadali un vecāku un iestāžu iemaksu aprēķināšanu; IT kontrolēm, kuras attiecas uz projektu pārvaldību un attiecīgā IT rīka IT drošību.

Revīzijā, kas attiecās uz **pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa"** ietvaros veikto **ieguldījumu natūrā pārvaldību**, tika secināts, ka kopumā atbildīgais ģenerāldirektorāts ir sniedzis pienācīgu atbalstu kopuzņēmumiem, neskaitot vienu ļoti svarīgu problēmu, kas attiecas uz IT atbalstu un IT rīkā pieejamajām funkcionalitātēm.

Atbalsta procesi

Cilvēkresursu pārvaldība

Veiktajā Cilvēkresursu funkcijas pārveides programmas revīzijā tika secināts, ka, lai gan programmas pārvaldības struktūra un procesi kopumā ir labi izveidoti, joprojām pastāv ļoti svarīga problēma, kas saistīta ar IT drošības pārvaldības procesiem un var ietekmēt programmas stratēģisko mērķu sasniegšanu un atbilstību Komisijas iekšējās drošības standartiem.

Informācijas tehnoloģiju (IT) pārvaldība, IT projektu pārvaldība un IT drošības pārvaldība

Iekšējās revīzijas dienests šajā jomā veica **divas revīzijas**.

Revīzijā, kas tika veikta attiecībā uz **IT pārvaldību un IT drošības** pārvaldību vienā ģenerāldirektorātā, atklājās, ka kopumā pārvaldības, riska pārvaldības un kontroles sistēma, kas ieviesta attiecībā uz IT pārvaldības un IT drošības pasākumiem, ir pienācīgi izstrādāta un efektīvi un lietderīgi īstenota, neskaitot vienu problēmu, kas saistīta ar darbības vajadzību un atkopšanas prognožu saskaņošanu, IT drošības plānu uzturēšanu un incidentu un lietotāju piekļuves pārvaldības procesu formalizēšanu.

Pārvaldības, riska pārvaldības un kontroles procesi, ko ģenerāldirektorāts kā sistēmas īpašnieks ar citu ģenerāldirektorātu atbalstu bija ieviesis attiecībā uz **projektu *Arachne+***, nebija piemēroti, lai atvēlētajā laikā un ar atvēlētajiem resursiem rezultatīvi īstenotu projekta otro posmu un piepildītu visa projekta stratēģiskos mērķus un darbības gaidas. IT drošības un personas datu aizsardzības kontroles procesi atbilda Komisijas procesa posmiem, taču ir būtiski jāuzlabo IT drošības artefaktu kvalitāte.

Papildus tam **vairākās citās revīzijās tika aplūkoti** revidēto procesu **IT aspekti** un atkarībā no konkrētā gadījuma tika konstatēts, ka kontroles ir pienācīgas vai pastāv kādas nepilnības.

Vispārējs secinājums par Komisijas finanšu pārvaldību

Kā prasīts Iekšējās revīzijas dienesta nolikumā, tas ik gadu izdod **vispārēju secinājumu** par Komisijas finanšu pārvaldību. Tas ir balstīts uz revīzijas darbu, kas veikts Komisijā finanšu pārvaldības jomā pēdējos trīs gados (no 2023. gada līdz 2025. gadam). Tajā ņemta vērā arī informācija no citiem avotiem, proti, no Eiropas Revīzijas palātas ziņojumiem. Vispārējais secinājums tiek izdots vienlaikus ar šo ziņojumu un attiecas uz to pašu gadu.

Pamatojoties uz šo revīzijas informāciju, iekšējā revidente uzskata, ka 2025. gadā Komisija bija ieviesusi pārvaldības, riska pārvaldības un iekšējās kontroles procedūras, kas kopumā ir **pietiekami labas, lai sniegtu pietiekamu ticamības apliecinājumu** par tās finanšu mērķu sasniegšanu, izņemot tās finanšu pārvaldības jomas, attiecībā uz kurām deleģētie kredītrīkotāji savā ticamības deklarācijā ir pauduši atrunas.

Vispārējā secinājumā par 2025. gadu neiekļaujot sīkākas iebildes, iekšējā revidente vērš uzmanību uz nepieciešamību **nodrošināt to, ka kontroles un ticamības apliecināšanas sistēma saglabājas stabila, samērīga un iedarbīga, lai noturētu riskus pieņemamā līmenī**, jo īpaši apstākļos, kad vienlaikus ir jāīsteno vairākas prioritātes un pastāv noturīgs spiediens uz resursiem. Tas ir vēl jo svarīgāk tāpēc, ka pastāv nepieciešamība paātrināt pašreizējo programmu īstenošanu un nodrošināt savlaicīgu to slēgšanu, vienlaikus gatavojoties nākamajai daudzgadu finanšu shēmai, ar kuru tiks ieviesti turpmāki inovatīvi instrumenti un īstenošanas modeļi.

Dažos pēdējos gados vērojamā sarežģītā sociālekonomiskā un politiskā vide un nepieciešamība reaģēt uz dažādām krīzēm radīja vajadzību ātri mobilizēt nepieredzēti lielus resursus un finansējumu un izveidot jaunus uz sniegumu balstītus instrumentus. Pienācīga uzmanība būtu jāpievērš **pašreizējā plānošanas perioda kontroles un revīzijas stratēģiju pabeigšanas un īstenošanas** kavējumiem, kas izriet no vajadzības pielāgoties pārskatītajiem īstenošanas modeļiem. Tajā pašā laikā Komisijai ir jāturpina vienkāršošanas centieni, lai nodrošinātu, ka ES finansējums turpina būt pieejams un sniedz rezultātus, un vienlaikus jānodrošina pareiza finanšu pārvaldība.

Nākamajā daudzgadu finanšu shēmā izmantojamo finansēšanas un īstenošanas modeļu pamatīgajā pārskatīšanā Komisijai būtu jāizmanto atziņas, kas gūtas pašreizējā septiņu gadu periodā, un **jānodrošina, ka ticamības apliecināšanas modelis tiek definēts jau no paša sākuma**, lai kontroles stratēģijas atsevišķiem instrumentiem tiktu izstrādātas pietiekamu laiku pirms īstenošanas sākuma.

Turpinoties pārejai uz īstenošanas modeļiem, kas balstīti uz sniegumu, būs nepieciešama **pārskatīta pieeja**, lai Komisija varētu apliecināt **izdevumu likumības un pareizības ticamību**, tostarp vajadzības gadījumā būs jāsniedz atbalsts dalībvalstīm, jāpielāgo revīzijas funkcijas organizācija un jāpārskata tradicionālie likumības un pareizības rādītāji, piemēram, kļūdu īpatsvars.

Jāturpina pievērst uzmanību samērīgām un iedarbīgām kontrolēm, kas paredzētas **dalībvalstu un/vai trešo personu īstenoto budžeta summu pārraudzīšanai**, ņemot vērā, ka Komisijas paļaušanās uz dalībvalstīm un/vai trešām personām ir augusi.

Turklāt Savienības finanšu operāciju paplašināšanās skaidri parāda, cik svarīga ir **stabila un labi integrēta riska pārvaldības sistēma** un **stingra aizdevumu, budžeta garantiju un** ar parāda vērtspapīru emitēšanu nodrošināta **finansējuma pārraudzība**.

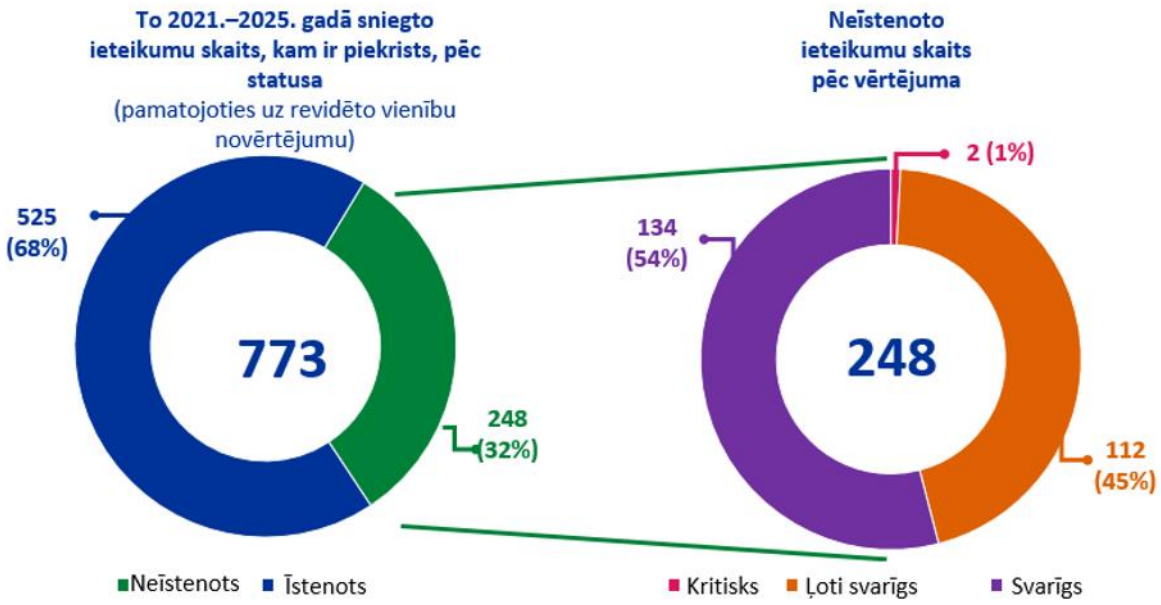
Visbeidzot, lai nodrošinātu to savu mērķu sasniegšanu, kas attiecas uz pārskatatbildību, pareizu finanšu pārvaldību un ES budžeta aizsardzību, Komisijai būtu jāturpina centieni un jāizmanto iespējas **optimizēt ierobežoto resursu izmantojumu** un **pielāgot savu organizāciju, procesus un operācijas**. Izstrādājot jaunus ticamības apliecināšanas modeļus un atsevišķās kontroles stratēģijas, būtu arī jānosaka skaita, prasmju un grafika ziņā atbilstoši cilvēkresursi un jāizstrādā stratēģija, kā rezultatīvi likt lietā piemērotus tehnoloģiskos līdzekļus, vienlaikus rūpīgi pārvaldot to radītos riskus.

Revidēto vienību veiktās darbības

Iekšējās revīzijas darba ietekme uz Komisijas snieguma un pārskatatbildības uzlabošanu ir atkarīga no revīzijas ieteikumu īstenošanas. Lai pārvaldības struktūras varētu veikt pārraudzību, Iekšējās revīzijas dienests veic pēcrevīzijas, kad revidētā vienība ir paziņojusi, ka ieteikums ir gatavs pārbaudei. Iekšējās revīzijas dienests arī regulāri sniedz informāciju Revīzijas progresa komitejai par tā ieteikumu īstenošanas statusu.

Iekšējās revīzijas dienests **veica pēckontroles 50 iepriekšējiem revīzijas uzdevumiem**, lai pārbaudītu ieteikumu īstenošanu, un izdeva 82 ([9]) pēckontroles piezīmes attiecīgajiem ģenerāldirektorātiem un dienestiem. Tā rezultātā 22 uzdevumos visi sniegtie ieteikumi tika atzīti par īstenotiem ([10]), bet atlikušajos 28 uzdevumos vismaz viens no sniegtajiem ieteikumiem robežtermiņā vēl nebija īstenots ([11]).

Kā parādīts turpmāk, līdz robeždatumam, t. i., 2025. gada 31. decembrim, no kopumā 773 ieteikumiem, ko Iekšējās revīzijas dienests bija sniedzis no 2021. gada līdz 2025. gadam un kam revidētās vienības bija (daļēji) piekritušas ([12]), revidētās vienības kā īstenotus bija novērtējušas 525 ieteikumus (68 %) ([13]). Tādējādi kopumā joprojām nav īstenoti 248 ieteikumi (32 %).

Avots: Eiropas Komisija, Iekšējās revīzijas dienests

([9]) Dažiem revīzijas uzdevumiem pēckontrole tika veikta vairāk nekā vienu reizi, un dažas pēckontroles piezīmes attiecās uz vairāk nekā vienu revīzijas uzdevumu.

([10]) Komisijas dienestu darba dokumenta 2.2. iedaļā ir uzskaitītas revīzijas, kas pēc pēckontroles tika slēgtas.

([11]) Dienestu darba dokumenta 2.1. iedaļā ir uzskaitītas revīzijas, kas pēc kritisku un/vai ļoti svarīgu ieteikumu pēckontroles netika slēgtas.

([12]) No 777 ieteikumiem, kas sniegti no 2021. gada līdz 2025. gadam, 763 ieteikumiem piekrita pilnībā, 10 ieteikumiem piekrita daļēji un 4 ieteikumus noraidīja.

([13]) Diagrammā ir norādīts ieteikumu vērtējums robežbrīdī. Tas var atšķirties no vērtējuma, kas sniegts sākotnējā revīzijas ziņojumā, jo pēcrevīzijā Iekšējās revīzijas dienests var būt novērtējis, ka ar revidētās vienības veiktajām darbībām sākotnēji konstatētie riski ir daļēji mazināti, un tāpēc ieteikuma vērtējumu var būt mīkstinājis.

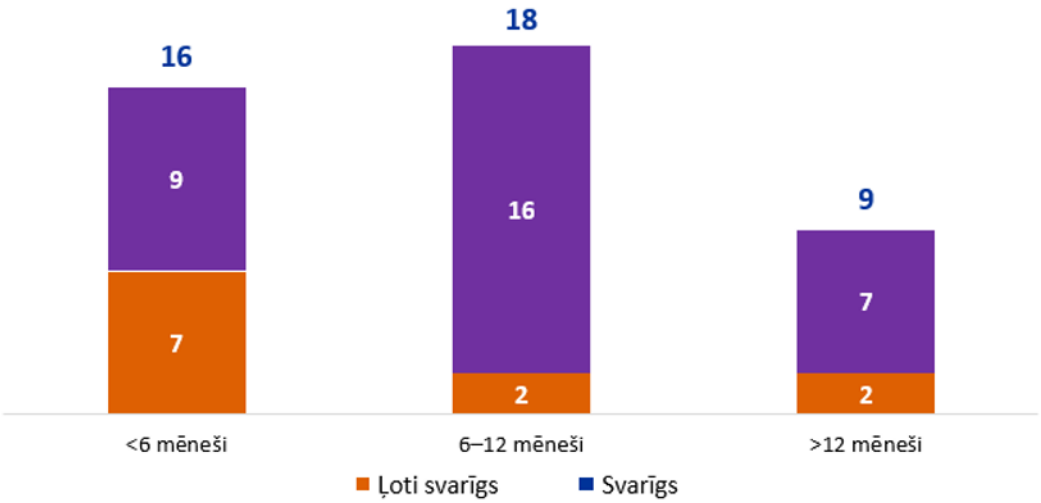
No 248 ieteikumiem, kas robeždatumā vēl nebija īstenoti, 2 bija novērtēti kā kritiski, 112 (45 %) – kā ļoti svarīgi un 134 (54 %) – kā svarīgi.

43 no visiem neīstenotajiem ieteikumiem **bija nokavēts īstenošanas termiņš** (t. i., tie nebija īstenoti līdz sākotnēji saskaņotajam datumam). Šie ieteikumi, kuru īstenošanas termiņš bija nokavēts, veido 5,6 % no ieteikumiem, kuriem (daļēji) piekrita.

No ieteikumiem, kuru īstenošanas termiņš bija nokavēts, četri 2021.–2025. gadā sniegti ļoti svarīgi ieteikumi tika atzīti par tādiem, kuru **īstenošana kavējas jau ilgstoši** (t. i., vairāk nekā sešus mēnešus pēc sākotnējā īstenošanas termiņa tie vēl nav īstenoti); iepriekšējā gadā bija seši šādi ieteikumi. Šie ļoti svarīgie ieteikumi, kuru īstenošana kavējas jau ilgstoši, veido 0,5 % no kopējā to 2021.–2025. gadā sniegto ieteikumu skaita, kuriem (daļēji) piekrita (tikpat, cik iepriekšējā pārskata periodā). Papildus tam īstenošana jau ilgstoši kavējas vēl vienam ļoti svarīgam ieteikumam, kurš tika sniegts pirms 2021. gada revīzijas plāna, tādējādi robeždatumā kopumā bija **pieci** šādi **ļoti svarīgi ieteikumi**.

Ieteikumi, kuru īstenošana kavēta, pēc vērtējuma

(sniegti 2021.–2025. gadā)

Avots: Eiropas Komisija, Iekšējās revīzijas dienests

Kopumā Iekšējās revīzijas dienests uzskata, ka tā ieteikumu īstenošana ir bijusi apmierinoša un līdzīga kā iepriekšējos pārskata periodos. Tas liecina, ka Komisijas dienesti ir rūpīgi īstenojuši kritiskos un ļoti svarīgos ieteikumus, tādējādi mazinot Iekšējās revīzijas dienesta uzsvērtos riskus.

Šim ziņojumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 3. daļā ir apkopoti šie ļoti svarīgie ieteikumi, kuru īstenošana jau ilgstoši kavējas.

Apspriešanās ar Komisijas finanšu pārkāpumu komisiju

Kad saskaņā ar Finanšu regulas 145. pantu izveidotā paneļkomiteja sniedza Finanšu regulas 93. pantā minēto atzinumu, tā neziņoja, ka 2025. gadā būtu konstatētas kādas sistēmiskas problēmas.